

N á v r h

VYHLÁŠKA

ze dne ...

o schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek

Ministerstvo financí stanoví podle § 37b odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 437/2003 Sb. a zákona č. 304/2008 Sb. k provedení § 4 odst. 8 písm. w):

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování.

§ 2

Působnost

Tato vyhláška se vztahuje na účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, dobrovolnými svazky obcí, Regionálními radami regionů soudržnosti, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

§ 3

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) schvalovanou účetní závěrkou účetní závěrka sestavená k rozvahovému dni účetní jednotkou, jejíž účetní závěrka podléhá schvalování podle jiného právního předpisu¹⁾,
- b) dotčenou účetní jednotkou účetní jednotka vyjmenovaná v § 2, jejíž účetní závěrka je schvalována,
- c) schvalujícím orgánem orgán účetní jednotky oprávněný podle jiného právního předpisu¹⁾ ke schválení účetní závěrky této účetní jednotky nebo osoby pověřené schválením účetní závěrky

¹⁾ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizí).

Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

- podle jiného právního předpisu²⁾,
- d) schvalující účetní jednotkou účetní jednotka, která je jiným právním předpisem vymezena ke schválení účetní závěrky některé z účetních jednotek vyjmenovaných v § 2 nebo jejíž orgán je jiným právním předpisem oprávněn ke schválení účetní závěrky některé z účetních jednotek vyjmenovaných v § 2,
 - e) dotčenou osobou účetní jednotky její pracovník nebo osoba pověřená touto účetní jednotkou, pokud má v moci účetní záznamy a další dokumenty rozhodné pro činnosti při procesu schvalování účetní závěrky, zejména pokud zajišťuje vznik, převzetí nebo úschovu účetních záznamů dotčené účetní jednotky, nebo pokud při své činnosti provádí posouzení těchto účetních záznamů nebo posouzení procesů, postupů a vnitřních předpisů účetní jednotky v souvislosti se vznikem, převzetím nebo úschovou účetních záznamů.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE SCHVALOVÁNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Hlava I

Schvalování účetní závěrky orgánem účetní jednotky

Díl 1

Činnosti při schvalování

§ 4

Zajištění a příprava podkladů pro schvalování

Dotčená účetní jednotka zajistí přípravu a předložení podkladů pro schvalování účetní závěrky schvalujícímu orgánu přehledným způsobem, který umožní zejména efektivní posouzení úplnosti a průkaznosti účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

§ 5

Podklady pro schvalování a nahlížení do účetních záznamů

(1) Podklady pro schvalování účetní závěrky se rozumí zejména

- a) schvalovaná účetní závěrka,
- b) zpráva auditora o ověření účetní závěrky, případně další informace a zprávy vypracované auditorem, zpráva o výsledku finanční kontroly, případně další informace o závažných zjištěních při výkonu veřejnosprávní kontroly, jsou-li tyto dokumenty v souladu s jinými právními předpisy vypracovány,
- c) zprávy útvaru interního auditu o zjištěních z provedených auditů a roční zpráva interního auditu, je-li útvar interního auditu u účetní jednotky zřízen v souladu s jiným právním předpisem,
- d) účetní záznamy vztahující se k významným skutečnostem posuzovaných podle § 4, včetně inventarizační zprávy a
- e) další účetní záznamy a doplňující informace vyžádané schvalujícím orgánem.

(2) Dotčená účetní jednotka umožní členům schvalujícího orgánu nahlédnout do účetních knih a dalších účetních záznamů tak, aby bylo možné včas a řádně zajistit schvalování účetní závěrky.

(3) Bližší podmínky vymezení podkladů pro schvalování a časový a věcný harmonogram činností, včetně podmínek součinnosti útvaru interního auditu, stanoví dotčená účetní jednotka zpravidla vnitřním předpisem.

²⁾ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

§ 6

Schválení účetní závěrky

(1) Pokud schvalující orgán na základě předložených nebo vyžádaných podkladů nezjistí, že schvalovaná účetní závěrka neposkytuje v rozsahu skutečností posuzovaných podle § 4 věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, schválí tuto účetní závěrku.

(2) Schvalující orgán schválí účetní závěrku též, pokud na základě předložených nebo vyžádaných podkladů zjistí, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje v rozsahu posuzovaných požadavků podle § 4 věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období.

(3) Souvislost se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího období lze prokázat též tím, že existují průkazné účetní záznamy o opravě chyby účetního období schvalované účetní závěrky provedené v následujícím účetním období, a to včetně účetních zápisů v příslušných účetních knihách.

(4) Schvalující orgán nemůže schválit pouze část účetní závěrky.

§ 7

Neschválení účetní závěrky

(1) Pokud schvalující orgán na základě předložených nebo vyžádaných podkladů zjistí, že schvalovaná účetní závěrka neposkytuje v rozsahu posuzovaných požadavků podle § 4 věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, a to ani v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, neschválí tuto účetní závěrku.

(2) Schvalující orgán neschválí účetní závěrku též v případě, že mu nebyly předloženy veškeré významné podklady stanovené touto vyhláškou nebo které si vyžádal.

(3) Protokol o neschválení účetní závěrky obsahuje popis skutečností, pro které nebyla účetní závěrka schválena, odůvodnění tohoto neschválení s důrazem na skutečnosti vyjmenované v § 4 a lhůtu k odstranění zjištěných vad.

(4) Schvalující orgán nemůže neschválit pouze část účetní závěrky.

§ 8

Náprava nedostatků při neschválení z věcných důvodů

(1) V případě neschválení účetní závěrky z důvodů uvedených v § 7 odst. 1 zajistí účetní jednotka nápravu zjištěných skutečností, včetně odstranění odstranitelných vad.

(2) Není-li možné nebo účelné zjištěné vady ve lhůtě stanovené schvalujícím orgánem odstranit, a to zejména v běžném účetním období, oznámí tuto skutečnost účetní jednotka neprodleně schvalujícímu orgánu.

§ 9

Náprava nedostatků při neschválení z formálních důvodů

(1) V případě neschválení účetní závěrky z důvodů uvedených v § 7 odst. 2 zajistí účetní jednotka neprodleně předání příslušných podkladů schvalujícímu orgánu.

(2) Není-li možné příslušné podklady schvalujícímu orgánu předat, oznámí tuto skutečnost účetní jednotka neprodleně schvalujícímu orgánu.

§ 10

Dodatečný postup schvalujícího orgánu

(1) Zajistí-li dotčená účetní jednotka ve stanovené lhůtě nápravu skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, zejména nápravou v následujícím účetním období tak, že jsou naplněny podmínky pro schválení účetní závěrky podle § 6 odst. 2 a 3, schvalující orgán neprodleně schválí účetní závěrku.

(2) Schvalující orgán schválí účetní závěrku též, pokud dotčená účetní jednotka nezajistí ve stanovené lhůtě nápravu všech skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, avšak tyto nenapravené skutečnosti nemají za následek, že účetní závěrka neposkytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

(3) Nezajistí-li dotčená účetní jednotka ve stanovené lhůtě nápravu skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, a to ani nápravou v následujícím účetním období, a mají-li tyto skutečnosti za následek, že účetní závěrka neposkytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, a to ani v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, schvalující orgán potvrdí neschválení účetní závěrky. Toto rozhodnutí schvalující orgán odůvodní.

§ 11

Protokol o schvalování účetní závěrky

(1) O úkonu schválení nebo neschválení sepisuje schvalující orgán protokol. Nestanoví-li tato vyhláška jinak, obsahuje tento protokol nejméně

- a) identifikaci schvalované účetní závěrky,
- b) datum rozhodování o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- c) identifikaci osob rozhodujících o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- d) výrok o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- e) popis dalších skutečností významných pro uživatele účetní závěrky, například identifikaci průkazných účetních záznamů podle § 6 odst. 3.

§ 12

Bližší podmínky rozhodování a hlasování schvalujícího orgánu

(1) Nestanoví-li jiný právní předpis³⁾ pravidla rozhodování a hlasování schvalujícího orgánu, rozhoduje tento orgán ve věci schvalování účetní závěrky nadpoloviční většinou přítomných členů.

(2) Rozhodovat může schvalující orgán v případě, že je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů.

³⁾ Například zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

(3) O každém hlasování schvalujícího orgánu se pořizuje písemný záznam.

(4) Každý z členů schvalujícího orgánu má právo, aby v písemném záznamu o hlasování bylo uvedeno, jak hlasoval. Přehlasovaný člen má právo své hlasování písemně odůvodnit. Toto písemné odůvodnění se stává nedílnou součástí záznamu o hlasování, případně protokolu podle této vyhlášky.

Díl 2 Činnosti v průběhu účetního období

§ 13

Organizace činností

(1) Dotčená účetní jednotka v průběhu účetního období organizuje činnosti související se schvalováním své účetní závěrky tak, aby docházelo k předběžnému posouzení úplnosti a průkaznosti účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, a to alespoň vždy k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky.

(2) Činnosti uvedené v odstavci 1, které dotčená účetní jednotka organizuje v rámci procesů interního auditu a finanční kontroly podle jiného právního předpisu⁴⁾, případně jiných obdobných povinností stanovených jiným právním předpisem⁵⁾, směřují zejména k zajištění dokumentů podle § 5 odst. 1 písm. b) a c).

§ 14

Předávání podkladů a podněty schvalujícího orgánu

(1) Dotčená účetní jednotka předává schvalujícímu orgánu v průběhu účetního období mezitímní účetní závěrky nebo vyžádané informace z těchto mezitímních účetních závěrek, podklady určené vnitřním předpisem a další významné nebo vyžádané informace.

(2) Schvalující orgán může vůči dotčené účetní jednotce nebo vůči dotčeným osobám účetní jednotky

- a) požadovat nahlédnutí do účetních knih a dalších účetních záznamů,
- b) požadovat předložení účetních záznamů a doplňujících informací,
- c) činit podněty za účelem zlepšení skutečností zobrazovaných v účetní závěrce, zlepšení postupů při činnostech souvisejících se schvalováním účetní závěrky a za účelem úpravy vnitřních předpisů dotčené účetní jednotky a
- d) požadovat zveřejnění řádných informací o schvalování účetní závěrky v centrálním systému účetních informací státu, pokud tak dotčená účetní jednotka neučinila včas a řádně.

§ 15

Jednání jménem schvalujícího orgánu

(1) Nevyplývá-li z jiného právního předpisu, který z členů schvalujícího orgánu jedná jménem tohoto orgánu, určí dotčená účetní jednotka nejpozději do jednoho měsíce po začátku účetního období, za

⁴⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Například zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.

kteří má být účetní závěrka schvalována, předsedu tohoto orgánu, který jedná jeho jménem.

(2) Dotčená účetní jednotka činí úkony směřující vůči schvalujícímu orgánu prostřednictvím člena, který jedná jeho jménem, nestanoví-li vnitřní předpis dotčené účetní jednotky jinak.

§ 16

Dotčené osoby účetní jednotky

Dotčené osoby dotčené účetní jednotky spolupracují se schvalujícím orgánem tak, aby byly zajištěny podmínky pro schvalování účetní závěrky.

Hlava II

Schvalování účetní závěrky schvalující účetní jednotkou

Díl 3

Činnosti při schvalování

§ 17

Zajištění a příprava podkladů pro schvalování

Dotčená účetní jednotka zajistí přípravu a předložení podkladů pro schvalování účetní závěrky schvalující účetní jednotce přehledným způsobem, který umožní zejména efektivní posouzení úplnosti a průkaznosti účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

§ 18

Podklady pro schvalování a nahlížení do účetních záznamů

(1) Podklady pro schvalování účetní závěrky se rozumí zejména

- a) schvalovaná účetní závěrka,
- b) zpráva auditora o ověření účetní závěrky, případně další informace a zprávy vypracované auditorem, zpráva o výsledku finanční kontroly, případně další informace o závažných zjištěních při výkonu veřejnosprávní kontroly, jsou-li tyto dokumenty v souladu s jinými právními předpisy vypracovány,
- c) zprávy útvaru interního auditu o zjištěních z provedených auditů a roční zpráva interního auditu, je-li útvar interního auditu u účetní jednotky zřízen v souladu s jiným právním předpisem,
- d) účetní záznamy vztahující se k významným skutečnostem posuzovaných podle § 17, včetně inventarizační zprávy a
- e) další účetní záznamy a doplňující informace vyžádané schvalující účetní jednotkou.

(2) Dotčená účetní jednotka umožní schvalující účetní jednotce nahlédnout do účetních knih a dalších účetních záznamů tak, aby bylo možné včas a řádně zajistit schvalování účetní závěrky.

(3) Bližší podmínky vymezení podkladů pro schvalování a časový a věcný harmonogram činností, včetně podmínek součinnosti útvaru interního auditu, stanoví dotčená účetní jednotka zpravidla vnitřním předpisem.

§ 19

Schválení účetní závěrky

(1) Pokud schvalující účetní jednotka na základě předložených nebo vyžádaných podkladů nezjistí, že schvalovaná účetní závěrka neposkytuje v rozsahu skutečností posuzovaných podle § 17 věrný a

poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, schválí tuto účetní závěrku.

(2) Schvalující účetní jednotka schválí účetní závěrku též, pokud na základě předložených nebo vyžádaných podkladů zjistí, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje v rozsahu posuzovaných požadavků podle § 17 věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období.

(3) Souvislost se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího období lze prokázat též tím, že existují průkazné účetní záznamy o opravě chyby účetního období schvalované účetní závěrky provedené v následujícím účetním období, a to včetně účetních zápisů v příslušných účetních knihách.

(4) Schvalující účetní jednotka nemůže schválit pouze část účetní závěrky.

§ 20

Neschválení účetní závěrky

(1) Pokud schvalující účetní jednotka na základě předložených nebo vyžádaných podkladů zjistí, že schvalovaná účetní závěrka neposkytuje v rozsahu posuzovaných požadavků podle § 18 věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, a to ani v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, neschválí tuto účetní závěrku.

(2) Schvalující účetní jednotka neschválí účetní závěrku též v případě, že jí nebyly předloženy veškeré významné podklady stanovené touto vyhláškou nebo které si vyžádala.

(3) Protokol o neschválení účetní závěrky obsahuje popis skutečností, pro které nebyla účetní závěrka schválena, odůvodnění tohoto neschválení s důrazem na skutečnosti vyjmenované v § 17 a lhůtu k odstranění zjištěných vad.

(4) Schvalující účetní jednotka nemůže neschválit pouze část účetní závěrky.

§ 21

Náprava nedostatků při neschválení z věcných důvodů

(1) V případě neschválení účetní závěrky z důvodů uvedených v § 20 odst. 1 zajistí dotčená účetní jednotka nápravu zjištěných skutečností, a to zejména v běžném účetním období, včetně odstranění odstranitelných vad.

(2) Není-li možné nebo účelné zjištěné vady ve lhůtě stanovené schvalující účetní jednotkou odstranit, oznámí tuto skutečnost dotčená účetní jednotka neprodleně schvalující účetní jednotce.

§ 22

Náprava nedostatků při neschválení z formálních důvodů

(1) V případě neschválení účetní závěrky z důvodů uvedených v § 20 odst. 2 zajistí dotčená účetní jednotka neprodleně předání příslušných podkladů schvalující účetní jednotce.

(2) Není-li možné příslušné podklady schvalující účetní jednotce předat, oznámí tuto skutečnost dotčená účetní jednotka neprodleně schvalující účetní jednotce.

§ 23

Dodatečný postup schvalující účetní jednotky

(1) Zajistí-li dotčená účetní jednotka ve stanovené lhůtě nápravu skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, zejména nápravou v následujícím účetním období tak, že jsou naplněny podmínky pro schválení účetní závěrky podle § 19 odst. 2 a 3, schvalující účetní jednotka neprodleně schválí účetní závěrku.

(2) Schvalující účetní jednotka schválí účetní závěrku též, pokud dotčená účetní jednotka nezajistí ve stanovené lhůtě nápravu všech skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, avšak tyto nenapravené skutečnosti nemají za následek, že účetní závěrka neposkytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

(3) Nezajistí-li dotčená účetní jednotka ve stanovené lhůtě nápravu skutečností, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky, a to ani nápravou v následujícím účetním období, a mají-li tyto skutečnosti za následek, že účetní závěrka neposkytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, a to ani v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, schvalující účetní jednotka potvrdí neschválení účetní závěrky. Toto rozhodnutí schvalující účetní jednotka odůvodní.

§ 24

Protokol o schvalování účetní závěrky

(4) O úkonu schválení nebo neschválení sepisuje schvalující účetní jednotka protokol. Nestanoví-li tato vyhláška jinak, obsahuje tento protokol nejméně

- a) identifikaci schvalované účetní závěrky,
- b) datum rozhodování o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- c) identifikaci osob rozhodujících o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- d) výrok o schválení nebo neschválení účetní závěrky,
- e) popis dalších skutečností významných pro uživatele účetní závěrky, například identifikaci průkazných účetních záznamů podle § 19 odst. 3.

§ 25

Bližší podmínky rozhodování a hlasování orgánu schvalující účetní jednotky

Každý z členů orgánu schvalující účetní jednotky, který provádí schvalování účetní závěrky dotčené účetní jednotky, má právo na uvedení, jak hlasoval. Přehlasovaný člen má právo své hlasování písemně odůvodnit. Toto písemné odůvodnění se stává nedílnou součástí záznamu o hlasování, případně protokolu podle této vyhlášky.

Díl 4

Činnosti v průběhu účetního období

§ 26

Organizace činností

(1) Schvalující účetní jednotka a dotčená účetní jednotka v průběhu účetního období organizují činnosti související se schvalováním své účetní závěrky tak, aby docházelo k předběžnému posouzení úplnosti a průkaznosti účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, a to alespoň vždy k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky.

(2) Činnosti uvedené v odstavci 1, které dotčená účetní jednotka a schvalující účetní jednotka organizují v rámci procesů interního auditu a finanční kontroly podle jiného právního předpisu⁴⁾, případně jiných obdobných povinností stanovených jiným právním předpisem⁶⁾, směřují zejména

k zajištění dokumentů podle § 18 odst. 1 písm. b) a c).

§ 27

Předávání podkladů a podněty schvalující účetní jednotky

(1) Dotčená účetní jednotka předává schvalující účetní jednotce v průběhu účetního období mezitímní účetní závěrky nebo vyžádané informace z těchto mezitímních účetních závěrek, podklady určené schvalující účetní jednotkou a další významné nebo vyžádané informace.

(2) Schvalující účetní jednotka může vůči dotčené účetní jednotce nebo vůči dotčeným osobám dotčené účetní jednotky

- a) požadovat nahlédnutí do účetních knih a dalších účetních záznamů,
- b) požadovat předložení účetních záznamů a doplňujících informací,
- c) činit podněty za účelem zlepšení skutečností zobrazovaných v účetní závěrce, zlepšení postupů při činnostech souvisejících se schvalováním účetní závěrky a za účelem úpravy vnitřních předpisů dotčené účetní jednotky a
- d) požadovat zveřejnění řádných informací o schvalování účetní závěrky v centrálním systému účetních informací státu, pokud tak dotčená účetní jednotka neučinila včas a řádně.

§ 28

Dotčené osoby účetní jednotky

Dotčené osoby dotčené účetní jednotky spolupracují se schvalující účetní jednotkou tak, aby byly zajištěny podmínky pro schvalování účetní závěrky.

ČÁST TŘETÍ

SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Společná ustanovení

§ 29

Způsob stanovení termínů

(1) Dotčená účetní jednotka, případně schvalující účetní jednotka, organizuje činnosti při procesu schvalování účetní závěrky tak, aby byla schvalovaná účetní závěrka schválena nejpozději do šesti měsíců ode dne, ke kterému se účetní závěrka sestavuje; v případě mimořádné účetní závěrky se tato lhůta zkracuje na dva měsíce. Není-li účetní závěrka schválena v této lhůtě, má se za to, že schválena nebyla.

(2) Schvalování účetní závěrky po uplynutí lhůty podle odstavce 1 se neprovádí ani v případě, že byly dodatečně zjištěny skutečnosti rozhodné pro její schválení; v případě zjištění skutečností rozhodných pro neschválení účetní závěrky se postupuje obdobně.

(3) Lhůtu k odstranění zjištěných vad stanoví schvalující orgán nebo schvalující účetní jednotka s přihlédnutím k závažnosti zjištěných skutečností a k možným způsobům odstranění zjištěných vad, avšak ne kratší pěti pracovních dnů.

(4) Termíny pro předávání podkladů dotčenou účetní jednotkou se stanoví s ohledem na vhodnost zajištění podkladů, jejich strukturu a významnost.

⁶⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Nestanoví-li termíny pro předávání podkladů schvalující účetní jednotka nebo schvalující orgán, stanoví tyto termíny dotčená účetní jednotka ve spolupráci se schvalujícím orgánem nebo schvalující účetní jednotkou tak, aby byly zajištěny podmínky pro schvalování účetní závěrky.

§ 30

Další činnosti související se schvalováním účetní závěrky

(1) Schválením účetní závěrky se rozumí také schválení výsledku hospodaření účetní jednotky včetně jeho rozdělení.

(2) V případě, že složení schvalujícího orgánu není určeno jiným právním předpisem³⁾, určí dotčená účetní jednotka jeho složení nejpozději do jednoho měsíce po začátku účetního období, za které má být účetní závěrka schvalována.

(3) V případě, že není jiným právním předpisem⁷⁾ vymezen orgán schvalující účetní jednotky ke schválení účetní závěrky dotčené účetní jednotky, zajišťuje schvalující účetní jednotka schvalovací činnosti zpravidla prostřednictvím nejméně tříčlenného orgánu.

(4) Informaci o schválení nebo neschválení účetní závěrky, včetně souvisejících informací, předává dotčená účetní jednotka do centrálního systému účetních informací státu podle technické vyhlášky o účetních záznamech.

§ 31

Přechodná ustanovení

(1) Při schvalování účetních závěrek za účetní období roku 2012 se ustanovení § 13, § 14 odst. 1, § 15 odst. 1, § 26, § 27 odst. 1 a § 30 odst. 2 nepoužijí.

(2) Při schvalování účetních závěrek za účetní období roku 2013 se lhůta uvedená v ustanovení § 15 odst. 1 a § 30 odst. 2 prodlužuje do 31. 7. 2013.

(3) Při schvalování účetních závěrek za účetní období roku 2012 se lhůta podle § 29 odst. 1 prodlužuje o 3 měsíce.

(4) Účetní závěrky za účetní období roku 2012 schválené příslušným schvalujícím orgánem nebo příslušnou schvalující účetní jednotkou přede dnem účinnosti této vyhlášky se považují za schválené podle této vyhlášky.

ČÁST ČTVRTÁ

⁷⁾ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu).

Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 32

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 2013.

Verze - připomínkové řízení

ODŮVODNĚNÍ

Obecná část

Název

Návrh vyhlášky o schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek (dále jen "návrh vyhlášky").

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Důvod předložení návrhu vyhlášky

Návrh vyhlášky naplňuje ustanovení § 4 odst. 8 písm. w) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), které stanoví, že prováděcí právní předpis upraví požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování.

Cíle předložení návrhu vyhlášky

1. Sjednocení formálních postupů při zajištění jednoho ze stupňů validace účetních závěrek účetních jednotek veřejného sektoru, a to v případě vybraných účetních jednotek (územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace, státní fondy podle rozpočtových pravidel a organizační složky státu), s výjimkou zdravotních pojišťoven.
2. Zvýšení právní jistoty dotčených účetních jednotek, případně osob dotčených procesem schvalování účetní závěrky, ve věci organizace schvalování účetní závěrky a ve věci způsobu poskytování součinnosti při procesu schvalování.

B. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena a zároveň zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava byla vypracována na základě zmocnění obsaženého v § 37b odst. 1 zákona o účetnictví, ve znění zákona č. 437/2003 Sb. a zákona č. 304/2008 Sb. k provedení § 4 odst. 8 písm. w). Návrh této vyhlášky je s tímto zmocněním plně v souladu.

Právní předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie a obecné právní zásady práva Evropské unie podle usnesení vlády č. 1304 ze dne 12. října 2005 o Metodických pokynech pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii se na předmětný návrh vyhlášky nevztahují.

Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, ani judikatura Evropského soudu pro lidská práva, se na navrhovanou právní úpravu nevztahují.

C. Zhodnocení platného právního stavu

Zákonem č. 239/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, bylo zavedeno schvalování účetních závěrek ve veřejné sféře pro některé

vybrané účetní jednotky. V této souvislosti byly současně novelizovány též tyto právní předpisy - zákon o obecním zřízení, zákon o krajském zřízení, zákon o hlavním městě Praze, zákon o podpoře regionálního rozvoje, zákon o Státním fondu kultury České republiky, zákon o Státním fondu dopravní infrastruktury, zákon o Státním fondu rozvoje bydlení, zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu, zákon o Státním fondu životního prostředí České republiky, zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu, zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Současně bylo zákonem č. 239/2012 Sb. doplněno zmocnění v § 4 odst. 8 písm. w) s tím, že Ministerstvo financí stanoví prováděcím právním předpisem požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování.

Žádný právní předpis nestanoví věcná pravidla organizačního zajištění schvalování účetních závěrek ani způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto procesu. Požadavek na vytvoření nové prováděcí vyhlášky vzešel z připomínkového řízení k zákonu č. 239/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. V rámci tohoto připomínkového řízení byla namítána nezbytnost sjednotit formální postupy při schvalování účetní závěrky a při poskytování součinnosti v rámci tohoto procesu.

D. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí v České republice, dále sociální dopady včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

V souvislosti s navrhovanou právní úpravou se nepředpokládají hospodářské ani finanční dopady na státní rozpočet České republiky ani na ostatní veřejné rozpočty. Předpokládané náklady spojené s procesem schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek sestavených k rozvahovému dni byly v rámci návrhu zákona č. 239/2012 Sb., respektive v rámci zpracování RIA k tomuto zákonu, uvedeny v odhadované výši 56 milionů Kč. V tomto případě se nejedná o přenesený výkon státní správy. Předpokládaný dopad na rozpočty územních samosprávných celků je již obsažen ve výše uvedené odhadované celkové částce. Povinnost schvalovat účetní závěrky některých vybraných účetních jednotek byla stanovena zákonem č. 239/2012 Sb. Navrhovaná právní úprava pouze sjednocuje formální postupy při procesu schvalování účetní závěrky a navazuje na již zákonem uloženou povinnost.

Návrh vyhlášky nepředpokládá hospodářský ani finanční dopad navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí.

Návrh vyhlášky nepředpokládá sociální dopady, ani dopady na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a ani dopady na životní prostředí.

E. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh vyhlášky nepředpokládá dopad na zákaz diskriminace ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

F. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh vyhlášky nepředpokládá dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů, ani žádné zásahy do soukromé sféry.

G. Zhodnocení korupčních rizik

Návrh vyhlášky nepředpokládá žádná korupční rizika.

H. Vyjádření k RIA

Důvodem předložení návrhu vyhlášky je naplnění zmocňovacího ustanovení § 4 odst. 8 písm. w) zákona o účetnictví, které stanoví, že prováděcí právní předpis upraví požadavky na organizaci schvalování účetních závěrek vybraných účetních jednotek a způsob poskytování součinnosti osob zúčastněných na tomto schvalování.

Zpracování RIA, včetně vyčíslení odhadovaných nákladů na státní rozpočet České republiky a na ostatní veřejné rozpočty, již bylo součástí zákona č. 239/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a další související právní předpisy. Právě těmito souvisejícími předpisy byla uložena povinnost, ke které se vztahují i odhadované náklady. Sjednocení formálních postupů pouze navazuje na již uloženou povinnost.

Zvláštní část

K ČÁSTI PRVNÍ:

K § 1:

Předmět úpravy je dán rozsahem zmocnění v § 4 odst. 8 písm. w) zákona o účetnictví.

K § 2:

Vyhláška se vztahuje na všechny vybrané účetní jednotky, s výjimkou zdravotních pojišťoven.

K § 3:

Základní pojmy jsou vymezeny zejména z technického důvodu, aby bylo možné v ostatních částech vyhlášky lépe formulovat příslušná ustanovení.

K ČÁSTI DRUHÉ:

K § 4:

V rámci organizace schvalování účetní závěrky je jednou z nejvýznamnějších činností zajištění podkladů pro schvalování účetní závěrky. Tyto podklady jsou připravovány a předkládány schvalujícímu orgánu takovým způsobem, aby umožnily posouzení skutečností relevantních pro učinění rozhodnutí, zda se účetní závěrka schvaluje či neschvaluje. Ustanovení provádí demonstrativní výčet těchto relevantních skutečností, a to úplnost a průkaznost účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, s tím, že jejich posouzení je prováděno vždy ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

K § 5 odst. 1 písmenu a):

Základním podkladem pro schvalování účetní závěrky je samotná účetní závěrka. To však neznamená, že by si schvalující orgán nemohl vyžádat současně též informace z účetní závěrky v upraveném tvaru, např. v agregované podobě nebo že by si nemohl vyžádat např. účetní závěrku za předcházející účetní období podle písmene e).

K § 5 odst. 1 písmenu b):

V tomto ustanovení jsou vyjmenovány dokumenty, u kterých se předpokládá, že jsou vzhledem ke své povaze vždy podkladem pro schvalování účetní závěrky, a to za předpokladu, že jsou na základě jiného právního předpisu vypracovávány. Nejsou-li uvedené dokumenty účetní jednotkou povinně vypracovávány, nestávají se povinným podkladem pro schvalování účetní závěrky.

Není vyloučeno, že v rámci přípravy podkladů pro schvalování účetní závěrky schvalující orgán osloví externího odborníka, například auditora nebo auditorskou společnost, aby buď provedla ověření účetní závěrky, nebo aby provedla činnosti, jejichž výstupem bude zejména doporučení, zda účetní závěrku schválit či neschválit.

K § 5 odst. 1 písmenu c):

Kromě osob zpracovávajících dokumenty podle písmene b) jsou jednou z významných dotčených osob též interní auditoři. Tyto osoby na základě stávajících zákonných povinností připravují mimo jiné pravidelné roční zprávy. V ročních zprávách jsou již dnes uváděny skutečnosti, které mohou mít vliv na výsledek procesu schvalování účetních závěrek. Bylo by vhodné, aby tyto skutečnosti byly v roční zprávě též odpovídajícím způsobem pro účely schvalování účetních závěrek zhodnoceny. V tomto smyslu je též navrhována úprava ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, kterým by mělo být stanoveno, že roční zpráva obsahuje mimo jiné též uvedení informací relevantních k úplnosti a průkaznosti účetnictví. Tímto krokem se neukládá žádná nová významná povinnost interním auditorům v průběhu účetního období. Jde pouze o to, aby zjištění provedená dotčenými osobami v průběhu účetního období byla v roční zprávě zhodnocena s ohledem na úplnost, průkaznost a srozumitelnost účetnictví a s ohledem na vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát. Ve své podstatě jde o to, aby bylo dotčenou osobou uváženo, zda při své činnosti nezjistila natolik významné skutečnosti, respektive pochybení, které by mohly způsobit neúplnost, nesprávnost či nesrozumitelnost účetnictví. Je nepochybné, že toto uvážení může dotčená osoba, např. interní auditor, provést zpravidla s ohledem na nastavení procesů a postupů v účetní jednotce. Není proto zájmem, aby tyto dotčené osoby suplovaly činnosti jiných pracovníků účetní jednotky či jiných kontrolních orgánů. Nepředpokládá se, že výše uvedené činnosti interního auditora budou prováděny nad rámec zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů. Vypracování konzultační zprávy je v souladu s ustanovením § 28 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, které výslovně stanoví, že útvar interního auditu zajišťuje v orgánu veřejné správy též konzultační činnost.

K § 5 odst. 1 písmenu d):

Další významnou kategorií podkladů pro schvalování účetní závěrky jsou účetní záznamy vztahující se k významným skutečnostem, jako je úplnost a průkaznost účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, s tím, že jejich posouzení je prováděno vždy ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

K § 5 odst. 1 písmenu e):

Jednou z pravomocí schvalujícího orgánu je možnost vyžádat si účetní záznamy, příp. doplňující informace podle § 15 odst. 2 písm. b). Jsou proto významným podkladem pro schvalování účetní závěrky.

K § 6:

Zásadním výstupem činnosti schvalujícího orgánu je schválení či neschválení účetní závěrky. K tomu, aby mohl schvalující orgán kvalifikovaně rozhodnout, je zapotřebí jednak mít k dispozici relevantní

podklady a dále provést určitou mentální činnost, nebo-li posouzení. V rámci tohoto posouzení schvalující orgán zhodnotí, zda zjistil či nezjistil skutečnosti, které nasvědčují tomu, že účetnictví je neúplné nebo neprůkazné, příp. že nebyla dostatečně vyhodnocena předvídatelná rizika a ztráty. Pokud žádnou takovouto skutečnost schvalující orgán nezjistil, tak účetní závěrku schválí. V případě, že takovouto skutečnost zjistil, provede ještě posouzení, zda měla nebo mohla mít vliv na věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Pokud je zjištěná skutečnost natolik významná, že takovýto vliv měla či mohla mít, jsou dány důvody pro neschválení účetní závěrky.

Jelikož i při vedení účetnictví může docházet k chybám, je nezbytné zjištěné chyby v souladu se zákonem o účetnictví napravit. V souladu s dlouhodobou koncepcí je provedení opravy chyb let minulých v aktuálním (běžném) účetním období, tzn. v účetním období, ve kterém je tato chyba zjištěna. Takovýto postup je v souladu se zákonem o účetnictví. Žádná osoba, ani kontrolní orgán, by neměli nutit účetní jednotku, aby otevírala účetní knihy období, za které již sestavila účetní závěrku, a aby provedla opravu zpětně v tomto minulém účetním období. Důvodem pro provádění oprav zpětně v minulém účetním období, za které již byla sestavena účetní závěrka, proto nemůže být ani samotný akt schvalování této účetní závěrky. Z tohoto důvodu je schvalovacímu orgánu umožněno, aby při schvalování účetní závěrky za období, ve kterém prokazatelně došlo k chybě, přihlédl ke skutečnostem, které účetní jednotka učiní v aktuálním (běžném) účetním období. K těmto skutečnostem (zejména opravám chyb) však musí dojít do okamžiku rozhodování o schválení či neschválení účetní závěrky. Jinými slovy je umožněno, aby přihlédl k opravě chyby provedené až po sestavení schvalované účetní závěrky. Pokud je takováto chyba prokazatelně opravena, tak se má za to, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, a proto není důvod neschválit takovouto účetní závěrku.

K § 7:

V rámci posouzení schvalujícím orgánem je hodnoceno, zda zjistil či nezjistil skutečnosti, které nasvědčují tomu, že účetnictví je neúplné nebo neprůkazné, příp. že nebyla dostatečně vyhodnocena předvídatelná rizika a ztráty. V případě, že takovouto skutečnost zjistil, provede ještě posouzení, zda měla nebo mohla mít vliv na věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Takováto skutečnost však musí být zjištěna do okamžiku rozhodování o schválení či neschválení účetní závěrky. Pokud je zjištěná skutečnost natolik významná, že takovýto vliv měla či mohla mít, jsou dány důvody pro neschválení účetní závěrky. Takovéto neschválení lze nazvat neschválením účetní závěrky z věcných důvodů.

Může však nastat též skutečnost, že jsou dány formální důvody pro neschválení účetní závěrky. Pokud schvalující orgán neobdrží relevantní podklady pro schválení účetní závěrky, tak nemá na základě čeho rozhodnout o schválení účetní závěrky a takovouto účetní závěrku neschválí.

V případě neschválení účetní závěrky schvalující orgán své rozhodnutí formalizuje v protokolu, ve kterém uvede zejména skutečnosti, které vedly schvalující orgán k vyjádření výhrad, např. významně chybné vykázání položek ve výkazech, významně chybné ocenění vykázaných položek, významně nezachycení budoucích rizik v účetní závěrce nebo další významné skutečnosti nezachycené v účetní závěrce. Současně schvalující orgán stanoví přiměřenou lhůtu k odstranění zjištěných vad.

K § 8:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky z věcných důvodů, tak schvalující orgán současně předává dotčené účetní jednotce protokol podle § 7 odst. 3. Dotčené účetní jednotce je též určena lhůta k odstranění vad, které byly důvodem pro neschválení účetní závěrky. V této lhůtě má dotčená účetní jednotka možnost předmětné vady odstranit. V opačném případě se vystavuje tomu, že účetní závěrka zůstane neschválena.

K § 9:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky z formálních důvodů, tak schvalující orgán též současně

předává dotčené účetní jednotce protokol podle § 7 odst. 3. Dotčené účetní jednotce je určena lhůta k předání příslušných podkladů, jejichž nepředložení bylo důvodem pro neschválení účetní závěrky. V této lhůtě má dotčená účetní jednotka možnost požadované podklady schvalujícímu orgánu předložit.

K § 10:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky podle § 7, dotčené účetní jednotce je určena lhůta k odstranění vad nebo k předání příslušných podkladů, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky. Pokud dotčená účetní jednotka tyto vady řádně a včas odstraní nebo tyto podklady řádně a včas předloží, je tato skutečnost důvodem pro dodatečné schválení účetní závěrky. Toto dodatečné schválení účetní závěrky však musí být provedeno ve lhůtě stanovené v § 29 odst. 1.

Přetrvávají-li i po uplynutí lhůty určené schvalujícím orgánem důvody pro neschválení účetní závěrky podle § 7 odst. 1 a 2, je to důvodem pro potvrzení jejího neschválení.

K § 11:

Ustanovení obsahuje náležitosti protokolu, který schvalující orgán sepisuje o úkonu schválení nebo neschválení účetní závěrky.

K § 12:

V ustanovení jsou stanovena základní obecná pravidla rozhodování a hlasování, a to pro případ, kdy tato pravidla nejsou stanovena jiným právním předpisem. Dotčená účetní jednotka může tato pravidla ještě doplňovat a zpřesňovat, např. vnitřním předpisem.

Za zmínku stojí též způsob určení schvalujícího orgánu v případě organizačních složek státu a dobrovolných svazků obcí. V obou případech se jedná o nejméně tříčlenný orgán. Předpokládá se, že kromě toho, že členy těchto schvalujících orgánů budou fyzické osoby, ale též jistá míra zodpovědné úvahy při výběru členů těchto orgánů. Je zřejmé, že vždy bude záležet na velikosti, resp. významnosti účetní jednotky, jejíž účetní závěrka je schvalována, což ovlivní nejen počet členů schvalujícího orgánu, ale též jejich odbornou kvalifikaci. Proto by nemělo být neobvyklé, že jedním ze členů tohoto orgánu bude osoba, která má profesní předpoklady k ověřování účetních závěrek, např. auditor.

O každém hlasování schvalujícího orgánu je pořizován písemný záznam a každý z členů má právo požadovat, aby bylo zaznamenáno, jak hlasoval. V případě, že o to přehlasovaný člen požádá, má právo způsob svého hlasování písemně odůvodnit.

K § 13:

Pro samotný úkon schválení či neschválení účetní závěrky jsou významné již činnosti, ke kterým dochází v průběhu schvalovaného účetního období. Veškeré tyto činnosti by měly směřovat k zajištění relevantních podkladů pro provedení rozhodnutí schvalujícím orgánem. Významnou skutečností je v daném případě též sestavení mezitímní účetní závěrky. To však neznamená, že by účetní jednotka byla povinna zajistit zpracování například zprávy auditora a zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření v rámci mezitímní účetní závěrky.

K § 14:

Jak již bylo řečeno výše, pro samotný úkon schválení či neschválení účetní závěrky jsou významné činnosti, ke kterým dochází v průběhu schvalovaného účetního období, a které směřují k zajištění relevantních podkladů schvalujícímu orgánu. Pro zajištění efektivní činnosti schvalujícího orgánu má tento schvalující orgán možnost si určité podklady vyžádat. Toto vyžádání může proběhnout též ad hoc. Současně je schvalující orgán oprávněn nahlížet do účetních knih a dalších účetních záznamů, např. smluv, dodacích listů, faktur apod.

Velmi významná je též iniciační činnost schvalujícího orgánu vůči dotčené účetní jednotce.

Schvalující orgán činí podněty nejen za účelem zlepšení konkrétních skutečností zobrazovaných v účetní závěrce, příp. za účelem zlepšení postupů při schvalování účetní závěrky, ale je oprávněn navrhnout též změnu vnitřních předpisů dotčené účetní jednotky.

Pokud schvalující orgán zjistí, že dotčená účetní jednotka neuvádí správné nebo úplné informace o schvalování svých účetních závěrek v CSÚIS, je oprávněn požadovat zajištění nápravy.

K § 15:

V ustanovení je upraven postup pro případ, že není jiným právním předpisem stanoveno, kdo jedná jménem schvalujícího orgánu.

K § 16:

Je samozřejmé, že proces schvalování účetní závěrky vyžaduje součinnost mezi dotčenou účetní jednotkou a schvalujícím orgánem. V rámci dotčené účetní jednotky přicházejí do styku s účetními záznamy (účetnictvím) různé osoby. Nejedná se jen o pracovníky účetní jednotky v pracovním poměru, ale mohou to být též externí odborníci provádějící konkrétní činnosti na základě smluvního vztahu s účetní jednotkou. V tomto případě je na dotčené účetní jednotce, aby si potřebnou součinnost zajistila, např. v rámci smluvních ujednání.

K § 17:

V rámci organizace schvalování účetní závěrky je jednou z nejvýznamnějších činností zajištění podkladů pro schvalování účetní závěrky. Tyto podklady jsou připravovány a předkládány schvalující účetní jednotce takovým způsobem, aby umožnily posouzení skutečností relevantních pro učinění rozhodnutí, zda se účetní závěrka schvaluje či neschvaluje. Ustanovení provádí demonstrativní výčet těchto relevantních skutečností, a to úplnost a průkaznost účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, s tím, že jejich posouzení je prováděno vždy ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

K § 18 odst. 1 písmenu a):

Základním podkladem pro schvalování účetní závěrky je samotná účetní závěrka. To však neznamená, že by si schvalující účetní jednotka nemohla vyžádat současně též informace z účetní závěrky v upraveném tvaru, např. v agregované podobě nebo že by si nemohla vyžádat např. účetní závěrku za předcházející účetní období podle písmene e).

K § 18 odst. 1 písmenu b):

V tomto ustanovení jsou vyjmenovány dokumenty, u kterých se předpokládá, že jsou vzhledem ke své povaze vždy podkladem pro schvalování účetní závěrky, a to za předpokladu, že jsou na základě jiného právního předpisu vypracovávány. Nejsou-li uvedené dokumenty účetní jednotkou povinně vypracovávány, nestávají se povinným podkladem pro schvalování účetní závěrky.

Není vyloučeno, že v rámci přípravy podkladů pro schvalování účetní závěrky schvalující účetní jednotka osloví externího odborníka, například auditora nebo auditorskou společnost, aby buď provedla ověření účetní závěrky, nebo aby provedla činnosti, jejichž výstupem bude zejména doporučení, zda účetní závěrku schválit či neschválit.

K § 18 odst. 1 písmenu c):

Kromě osob zpracovávajících dokumenty podle písmene b) jsou jednou z významných dotčených osob též interní auditoři. Tyto osoby na základě stávajících zákonných povinností připravují mimo jiné pravidelné roční zprávy. V ročních zprávách jsou již dnes uváděny skutečnosti, které mohou mít vliv na výsledek procesu schvalování účetních závěrek. Bylo by vhodné, aby tyto skutečnosti byly v roční zprávě též odpovídajícím způsobem pro účely schvalování účetních závěrek zhodnoceny. V tomto smyslu je též navrhována úprava ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, kterým by mělo být stanoveno, že roční zpráva obsahuje mimo jiné též

uvedení informací relevantních k úplnosti a průkaznosti účetnictví. Tímto krokem se neukládá žádná nová významná povinnost interním auditorům v průběhu účetního období. Jde pouze o to, aby zjištění provedená dotčenými osobami v průběhu účetního období byla v roční zprávě zhodnocena s ohledem na úplnost, průkaznost a srozumitelnost účetnictví a s ohledem na vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát. Ve své podstatě jde o to, aby bylo dotčenou osobou uváženo, zda při své činnosti nezjistila natolik významné skutečnosti, respektive pochybení, které by mohly způsobit neúplnost, nesprávnost či nesrozumitelnost účetnictví. Je nepochybné, že toto uvážení může dotčená osoba, např. interní auditor, provést zpravidla s ohledem na nastavení procesů a postupů v účetní jednotce. Není proto zájmem, aby tyto dotčené osoby suplovaly činnosti jiných pracovníků účetní jednotky či jiných kontrolních orgánů. Nepředpokládá se, že výše uvedené činnosti interního auditora budou prováděny nad rámec zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů. Vypracování konzultační zprávy je v souladu s ustanovením § 28 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů, které výslovně stanoví, že útvar interního auditu zajišťuje v orgánu veřejné správy též konzultační činnost.

K § 18 odst. 1 písmenu d):

Další významnou kategorií podkladů pro schvalování účetní závěrky jsou účetní záznamy vztahující se k významným skutečnostem, jako je úplnost a průkaznost účetnictví a vyhodnocení předvídatelných rizik a ztrát, s tím, že jejich posouzení je prováděno vždy ve vztahu k věrnému a poctivému obrazu předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky.

K § 18 odst. 1 písmenu e):

Jednou z pravomocí schvalující účetní jednotky je možnost vyžádat si účetní záznamy, příp. doplňující informace podle § 28 odst. 2 písm. b). Jsou proto významným podkladem pro schvalování účetní závěrky.

K § 19:

Zásadním výstupem činnosti schvalující účetní jednotky je schválení či neschválení účetní závěrky. K tomu, aby mohla schvalující účetní jednotka kvalifikovaně rozhodnout, je zapotřebí jednak mít k dispozici relevantní podklady a dále provést určitou mentální činnost, nebo-li posouzení. V rámci tohoto posouzení schvalující účetní jednotka zhodnotí, zda zjistila či nezjistila skutečnosti, které nasvědčují tomu, že účetnictví je neúplné nebo neprůkazné, příp. že nebyla dostatečně vyhodnocena předvídatelná rizika a ztráty. Pokud žádnou takovouto skutečnost schvalující účetní jednotka nezjistila, tak účetní závěrku schválí. V případě, že takovouto skutečnost zjistila, provede ještě posouzení, zda měla nebo mohla mít vliv na věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Pokud je zjištěná skutečnost natolik významná, že takovýto vliv měla či mohla mít, jsou dány důvody pro neschválení účetní závěrky.

Jelikož i při vedení účetnictví může docházet k chybám, je nezbytné zjištěné chyby v souladu se zákonem o účetnictví napravit. V souladu s dlouhodobou koncepcí je provedení opravy chyb let minulých v aktuálním (běžném) účetním období, tzn. v účetním období, ve kterém je tato chyba zjištěna. Takovýto postup je v souladu se zákonem o účetnictví. Žádná osoba, ani kontrolní orgán, by neměli nutit účetní jednotku, aby otevírala účetní knihy období, za které již sestavila účetní závěrku, a aby provedla opravu zpětně v tomto minulém účetním období. Důvodem pro provádění oprav zpětně v minulém účetním období, za které již byla sestavena účetní závěrka, proto nemůže být ani samotný akt schvalování této účetní závěrky. Z tohoto důvodu je schvalovací účetní jednotce umožněno, aby při schvalování účetní závěrky za období, ve kterém prokazatelně došlo k chybě, přihlédla ke skutečnostem, které účetní jednotka učiní v aktuálním (běžném) účetním období. Jinými slovy je umožněno, aby přihlédla k opravě chyby provedené až po sestavení schvalované účetní závěrky. Pokud je takováto chyba prokazatelně opravena, tak se má za to, že schvalovaná účetní závěrka poskytuje věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky v souvislosti se skutečnostmi obsaženými v účetní závěrce následujícího účetního období, a proto není důvod neschválit takovouto účetní závěrku.

K § 20:

V rámci posouzení schvalující účetní jednotkou je hodnoceno, zda zjistila či nezjistila skutečnosti, které nasvědčují tomu, že účetnictví je neúplné nebo neprůkazné, příp. že nebyla dostatečně vyhodnocena předvídatelná rizika a ztráty. V případě, že takovouto skutečnost zjistila, provede ještě posouzení, zda měla nebo mohla mít vliv na věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky. Pokud je zjištěná skutečnost natolik významná, že takovýto vliv měla či mohla mít, jsou dány důvody pro neschválení účetní závěrky. Takovéto neschválení lze nazvat neschválením účetní závěrky z věcných důvodů.

Může však nastat též skutečnost, že jsou dány formální důvody pro neschválení účetní závěrky. Pokud schvalující účetní jednotka neobdrží relevantní podklady pro schválení účetní závěrky, tak nemá na základě čeho rozhodnout o schválení účetní závěrky a takovouto účetní závěrku neschválí.

V případě neschválení účetní závěrky schvalující účetní jednotka své rozhodnutí formalizuje v protokolu, ve kterém uvede zejména skutečnosti, které vedly schvalující účetní jednotku k vyjádření výhrad, např. významně chybné vykázání položek ve výkazech, významně chybné ocenění vykázaných položek, významné nezachycení budoucích rizik v účetní závěrce nebo další významné skutečnosti nezachycené v účetní závěrce. Současně schvalující účetní jednotka stanoví přiměřenou lhůtu k odstranění zjištěných vad.

K § 21:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky z věcných důvodů, tak schvalující účetní jednotka současně předává dotčené účetní jednotce protokol podle § 20 odst. 3. Dotčené účetní jednotce je též určena lhůta k odstranění vad, které byly důvodem pro neschválení účetní závěrky. V této lhůtě má dotčená účetní jednotka možnost předmětné vady odstranit. V opačném případě se vystavuje tomu, že účetní závěrka zůstane neschválena.

K § 22:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky z formálních důvodů, tak schvalující účetní jednotka též současně předává dotčené účetní jednotce protokol podle § 20 odst. 3. Dotčené účetní jednotce je určena lhůta k předání příslušných podkladů, jejichž nepředložení bylo důvodem pro neschválení účetní závěrky. V této lhůtě má dotčená účetní jednotka možnost požadované podklady schvalující účetní jednotce předložit.

K § 23:

Pokud dojde k neschválení účetní závěrky podle § 20, dotčené účetní jednotce je určena lhůta k odstranění vad nebo k předání příslušných podkladů, jež byly důvodem pro neschválení účetní závěrky. Pokud dotčená účetní jednotka tyto vady řádně a včas odstraní nebo tyto podklady řádně a včas předloží, je tato skutečnost důvodem pro dodatečné schválení účetní závěrky. Toto dodatečné schválení účetní závěrky však musí být provedeno ve lhůtě stanovené v § 29 odst. 1.

Přetrvávají-li i po uplynutí lhůty určené schvalující účetní jednotkou důvody pro neschválení účetní závěrky podle § 20 odst. 1 a 2, je to důvodem pro potvrzení jejího neschválení.

K § 24

Ustanovení obsahuje náležitosti protokolu, který schvalující účetní jednotka sepisuje o úkonu schválení nebo neschválení účetní závěrky.

K § 25:

O každém hlasování orgánu schvalující účetní jednotky, který provádí schvalování účetní závěrky dotčené účetní jednotky, je pořizován písemný záznam a každý z členů má právo požadovat, aby bylo

zaznamenáno, jak hlasoval. V případě, že o to přehlasovaný člen požádá, má právo způsob svého hlasování písemně odůvodnit.

K § 26:

Pro samotný úkon schválení či neschválení účetní závěrky jsou významné již činnosti, ke kterým dochází v průběhu schvalovaného účetního období. Veškeré tyto činnosti by měly směřovat k zajištění relevantních podkladů pro provedení rozhodnutí schvalující účetní jednotkou. Významnou skutečností je v daném případě též sestavení mezitímní účetní závěrky.

K § 27:

Jak již bylo řečeno výše, pro samotný úkon schválení či neschválení účetní závěrky jsou významné činnosti, ke kterým dochází v průběhu schvalovaného účetního období, a které směřují k zajištění relevantních podkladů schvalující účetní jednotce. Pro zajištění efektivní činnosti schvalující účetní jednotky má tato schvalující účetní jednotka možnost si určité podklady vyžádat. Toto vyžádání může proběhnout též ad hoc. Současně je schvalující účetní jednotka oprávněna nahlížet do účetních knih a dalších účetních záznamů, např. smluv, dodacích listů, faktur apod.

Velmi významná je též iniciační činnost schvalující účetní jednotky vůči dotčené účetní jednotce. Schvalující účetní jednotka činí podněty nejen za účelem zlepšení konkrétních skutečností zobrazovaných v účetní závěrce, příp. za účelem zlepšení postupů při schvalování účetní závěrky, ale je oprávněna navrhnout též změnu vnitřních předpisů dotčené účetní jednotky.

Pokud schvalující účetní jednotka zjistí, že dotčená účetní jednotka neuvádí správné nebo úplné informace o schvalování svých účetních závěrek v CSÚIS, je oprávněna požadovat zajištění nápravy.

K § 28:

Je samozřejmé, že proces schvalování účetní závěrky vyžaduje součinnost mezi dotčenou účetní jednotkou a schvalující účetní jednotkou. V rámci dotčené účetní jednotky přicházejí do styku s účetními záznamy (účetnictvím) různé osoby. Nejedná se jen o pracovníky účetní jednotky v pracovním poměru, ale mohou to být též externí odborníci provádějící konkrétní činnosti na základě smluvního vztahu s účetní jednotkou. V tomto případě je na dotčené účetní jednotce, aby si potřebnou součinnost zajistila, např. v rámci smluvních ujednání.

K ČÁSTI TŘETÍ:

K § 29:

Ustanovení stanoví lhůtu, ve které probíhá schvalování účetní závěrky. Tato lhůta je v případě řádné účetní závěrky šestiměsíční a v případě mimořádné účetní závěrky dvouměsíční.

Dále je vhodné stanovit též pravidlo pro případ, kdy ke schválení účetní závěrky z jakéhokoli důvodu ve stanovené lhůtě nedojde, např. se nesejde schvalující orgán. V tomto případě se má za to, že účetní závěrka schválena nebyla. Zároveň není vhodné, aby docházelo s delším časovým odstupem ke změnám ve výroku schvalujícího orgánu nebo schvalující účetní jednotky o schválení či neschválení účetní závěrky. Ke skutečnostem zjištěným po uplynutí lhůty podle odstavce 1 se proto nepřihlíží. Není totiž žádoucí stav, aby s dlouhodobým odstupem, příp. několikaletým, byl měněn statut účetní závěrky. Tyto skutečnosti, které by měly nebo mohly mít vliv na výrok o schválení či neschválení účetní závěrky a byly zjištěny s větším časovým odstupem, budou pro uživatele účetních závěrek zajištěny jiným způsobem stanoveným jiným právním předpisem. V daném případě je předpokládáno předávání účetních záznamů do CSÚIS takovým způsobem, aby umožnilo jejich prezentaci společně s dotčenou účetní závěrkou.

K § 30:

Dotčená účetní jednotka by neměla podcenit činnosti, které jsou prováděny již v průběhu účetního období, za které je účetní závěrka schvalována. To se týká zejména organizace činnosti schvalujícího orgánu. Proto jsou stanoveny podrobnější požadavky na organizaci činnosti schvalujícího orgánu, včetně toho, že pokud není jiným právním předpisem vymezen orgán, který v rámci schvalující účetní jednotky provádí schvalování účetní závěrky dotčené účetní jednotky, tak schvalující účetní jednotka zajišťuje tyto činnosti zpravidla nejméně tříčlenným orgánem. Na tento orgán je vhodné vztáhnout obdobná pravidla jako na schvalující orgán a jeho činnosti podle části první Hlavy I.

Předpokladem zákonodárce je, že členem schvalujícího orgánu jsou fyzické osoby. Současně se předpokládá též složení tohoto kolektivního orgánu z pracovníků dotčené účetní jednotky z oblasti řízení případně řídicí kontroly, z oblasti ekonomické, případně účetnictví, a z oblasti finanční kontroly. Je pravděpodobné, že některý z členů schvalujícího orgánu bude externím odborníkem, např. z oblasti auditu. Odpovědnost členů schvalujícího orgánu podle civilně právních a trestně právních předpisů tímto není dotčena.

Vzhledem k tomu, že při procesu schvalování účetní závěrky mohou být zjištěny skutečnosti rozhodné pro správnost, úplnost, průkaznost či srozumitelnost účetnictví, potažmo pro naplnění věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, lze předpokládat relevantnost těchto skutečností pro některé správní delikty podle § 37 zákona o účetnictví.

Na proces schvalování účetní závěrky a na rozhodování schvalujícího orgánu nebo schvalující účetní jednotky se nepoužijí ustanovení správního řádu.

K § 31:

S ohledem na skutečnost, že rok 2012 je prvním účetním obdobím, za které dochází k povinnému schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, je namístě provést určité zjednodušení prvotních postupů. Současně vyhláška stanoví některá organizační opatření již v průběhu účetního období, za které je účetní závěrka schvalována, a proto je nezbytné použití těchto ustanovení pro rok 2012 též vyloučit.

K ČÁSTI ČTVRTÉ:

K § 32:

Účinnost vyhlášky se navrhuje dnem 1. června 2013.